

ENSAM, ènnsåmm, a. 2. 1) Som är utan sällskap af någon annan, ej åtföljd, ej beledsagd af någon annan. *Jag var e., när han kom. Vara e. hemma. Vi voro e-mma i rummet. Jag var e. med honom. Tala med någon e. Han är e. arfvinge. Vara e. om något*, med uteslutande rätt äga; äfv. vara den ende, som förehafver, förrättar, gör, underhåller o. s. v. något. *Sitta e-t fruntimmer*, bo för sig själf, utan skydd af man eller anhöriga. *Han gjorde e. mera gagn, än alla de andra tillsammans.* — *Syn.* Allen. — 2) Ende. *Vara e. i sitt slag*, den ende i sitt slag, öfverträffa eller vara alla andra olik. — 3) Enslig, enstaka. *Söka e-mma ställen. Denna e-mma trakt öfverensstämmer fullkomligt med hans lynne.* — *Syn.* Se *Enslig.* — *Jfr.* *Allena.*

ENSAMHET, f. 3. 1) Omständigheten, att man är ensam, utan sällskap. *Vara i e. E-en är en plåga för många.* — *Syn.* *Enslighet.* — 2) Ställe, der man är eller kan vara ensam. *Söka e.* — 3) Omständigheten, att man icke har maka, barn eller familj.

ENSAMT, adv. Se *Endast.* *Hon lefver e. för honom.*

ENSE, ènnse, a. 1. Öfverensstämmande i tanka, vilja, beslut eller handling. *Blifva, vara e. De ha förut varit af stridiga tankar, men äro nu e. Häruti är jag e. med honom. Vara, blifva e. om priset. Man har blifvit e. derom, om att . . . Derom äro alla e.* — Förkortas stundom till *Ens.* — *Syn.* Öfverens, *Sams.*

ENSIDES, ènsi'däss, adv. (föga brukl.) *Enstaka, för sig själf.*

ENSIDIG, ènsi'digg, a. 2. 1) (om person) Som ser, bedömer en sak blott ifrån en sida. *Vara e. i sina omdömen. En e. recensent.* — *Syn.* *Partisk.* — 2) (om sak) Som sträcker sig blott till en sida, en del, inskränkt inom en viss krets. *E. bildning.* — *Motsatser:* *Allsidig, Mångsidig.* — *Syn.* *Inskränkt.* — 3) (bot.) *E-a örtblad* kallas de, som äro vända blott åt en sida.

ENSIDIGHET, f. 3. 1) (om person) *a)* Egenskapen att vara ensidig i åsigt, omdöme. — *Syn.* *Partiskhet.* — *b)* *Ensidig bildning.* — *Motsatser:* *Allsidighet, Mångsidighet.* — 2) (om sak) Egenskapen att sträcka sig blott till en viss sida, en viss del, omfatta blott en viss krets. *E-en af hans bildning.* — *Syn.* *Inskränkthet.*

ENSIDIGT, adv. På ett ensidigt sätt. *Döma e. i en sak.* — *Syn.* *Partiskt.*

ENSITSIG, ènsi'tsigg, a. 2. Som blott har en sids. *E-t åkdon. E. schäs.*

ENSKALIG, èn--, a. 2. (bot.) *E-t frögöme*, som har blott ett skal.

ENSKIFTA, èn--, v. a. 1. Fördela sammanblandade jordägor genom enskifte (se följ.). — *Enskiftande*, n. 4. o. *Enskiftning*, f. 2.

ENSKIFTE, èn--, n. 4. Så kallas en sådan skiftning af sammanblandade jordägor, hvarigenom hvarje ägares lott blir utbruten ifrån de öfriga. Äfv. blott *Skifte.*

ENSKIFTESBRUK, se *Ensädesbruk.*

ENSKILT, ènsj'ilt, a. 1. 1) (om person) Som icke har någon offentlig befattning. *Lefva som e. man.* — *Motsats:* *Offentlig, Publik.* — *Syn.* *Privat.* — 2) (om sak) Ej offentlig. *Det e-a lifvets behag. Man bör offra sina e-a fördelar för det allmännas. Ludvig XIV:s e-a lif. E. rådgifvare. E. fängelse. E. skrift.* den mildare grad af kyrkplikt, som består uti förbrytarens beklännelse och afbedjande af sitt brott, i själa-

sörjarens och några få vittnens närvaro, hvarest aflösning meddelas honom. — *Motsats:* *Offentlig, Publik.* — *Syn.* *Privat.* — 3) Som ensamt tillhör eller har afseende på någon eller något. *Det är hans e-a förtjenst. För min e-a del*, hvad mig ensam beträffar. — 4) Som sker, försiggår utan vittnen, i enrum. *E. samtal.* — 5) *Enstaka*, afskild för sig själf, ej åtföljd af andra. *E-a ord. E-a exempel bevisa ingenting.* — *Syn.* *Enstaka, Strödd.* [*Enskild.*]

ENSKILT, ènsj'ilt, adv. 1) Ej offentlig. *Skrifta någon e.* — 2) Med afseende på någon eller något i och för sig själf, utan hänsyn till andra. *Han begär ingenting för sig e. Uppdraga någon en förrättning e.* — *Syn.* *Särskilt.* — 3) I enrum, afsides, för sig själf. *Tala vid någon e. Hvar och en bor e. för sig.* [*Enskildt.*]

ENSKILTHET, ènsj'illthét, f. 3. *Enskilt omständighet, enskilt fall, förhållande.* — Nytt ord, bildadt efter tyskan och ännu föga brukligt. — *Syn.* *Partikularitet, Särskilthet, Enstaka fall.* [*Enskildhet.*]

ENSKUREN, èn--, a. 2. *E. ull*, sådan, som faller efter blott en gång årligen klippta får.

ENSKYLLA SIG, ènsj'y'lla, v. r. 1. Se *Undskylla sig.*

ENSKYLLAN, ènsj'y'llann, f. sing. indef. Se *Undskyllan.*

ENSLIG, ènsligg, a. 2. 1) Afsides belägen, ej besökt, afskild. *E. ort, trakt, natur. Ett e-t ställe.* — 2) Afskild ifrån umgänge med andra. *Föra ett e-t lif.* — *Syn.* *Indragen, Tillbakadragen.*

ENSLIGHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara enslig (bem. 1). *Denna traktens e.* — 2) Afskildhet ifrån umgänge med andra. *Lefva i e. Älska e-en. I e-ens tysta sköte trifves en bäst.* — *Syn.* *Ensamhet.* — 3) Afsides, obesökt ställe, plats. *I skogens, lundens e. Söka e.* — *Syn.* *Ensamhet.*

ENSLIGT, adv. 1) Afsides, afskildt. *E. belägen ort.* — 2) I enslighet, för sig själf, utan umgänge med andra. *Lefva e.*

ENSLÖJD, ènsl'öjdd, f. 3. (föga brukl.) 1) Idkandet af ett enda handverk, en enda näringsgren. — 2) Idkandet af en näring, ett handverk, med uteslutande rätt. *Monopol.*

ENSLÖJDARE, m. 3. (föga brukl.) *En*, som idkar enslöjd. *Monopolist.*

ENSPÄND, ènsp'ännnd, a. 2. Med blott en häst förspänd. *E. vagn.*

ENSPÄNNARE, èn--, m. 3. 1) *Vagn*, förspänd med blott en häst. — 2) *Kurir.*

ENSTAFVIG, ènstävigg, a. 2. 1) Som har blott en stafvelse. *E-t ord.* — 2) (om person) *Färdig. Vara mycket e.*

ENSTAFVIGHET, f. 3. Egenskapen att vara enstafvig.

ENSTAKA, ènståka, a. indekl. (i fornspråket *Einstakir*) 1) Afskild ifrån andra, för sig själf belägen. *E. gård, hemman, torp. E. läge, belägenhet. En stad, der husen stå e.* — *Syn.* *Isolerad.* — 2) *Ensam*, ej åtföljd af andra. *Hvad betyda några e. undantag, exempel, fall? Ett e. ord.* — *Syn.* *Ensam, Isolerad, Strödd.* — *Adv.* 1) Afskildt till läge, för sig själf. *En e. belägen gård.* — 2) I enslighet, utan umgänge med andra, för sig själf. *Lefva alldeles e.*

ENSTAMMIG, èn--, a. 2. Som blott har en stam. *E-t träd.*